

Kamila Zvolská

Centrum pro závislé na tabáku

III.interní klinika 1.LF UK a VFN v Praze

1. LÉKAŘSKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

VŠEOBECNÁ FAKULTNÍ
NEMOCNICE V PRAZE

JEDNOTNÉ BALENÍ TABÁKOVÝCH VÝROBKŮ - FAKTA A MÝTY

KONTROLA TABÁKU

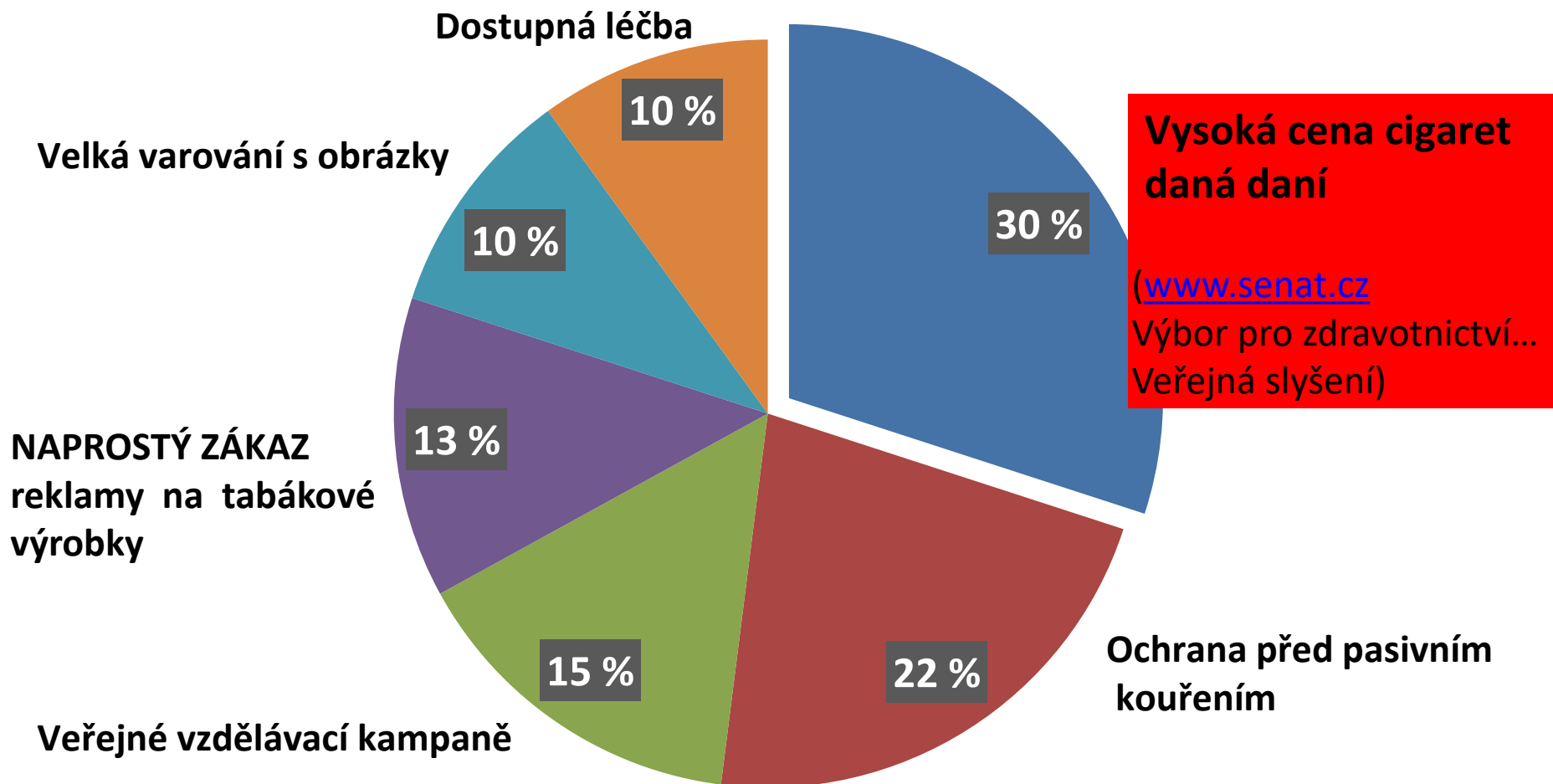
↓ užívání tabáku:

- **Snížení dostupnosti** tabákových výrobků
- Ochrana před kouřem
- Léčba závislosti na tabáku

Endgame (Finsko 2040, Austrálie 2025, Skotsko 2034)

PREVENCE - ZÁKONY

Podíl jednotlivých druhů preventivních opatření na kontrole tabáku

VYSOKÉ DANĚ Z TABÁKU

Mýty:

- nadměrné zdanění →
→ zvýšené pašování,
nikoli snížení spotřeby
- daň z tabáku by měla
být snížena → méně
zisku pro gangy

(TMA*, [Tobacco Tax Hike – Good News For Smugglers](#), 22 April 2009)

- Vyšší daně budou stát pracovní
místa
- Nižší daně by snížily příjmy
státu

*TMA - Tobacco Manufactures Asociation
- Asociace výrobců tabáku)

Fakta:

- zvýšení daní nad míru
inflace při zachování
přísné strategie proti
pašování nevedlo ke
zvýšení pašování v UK

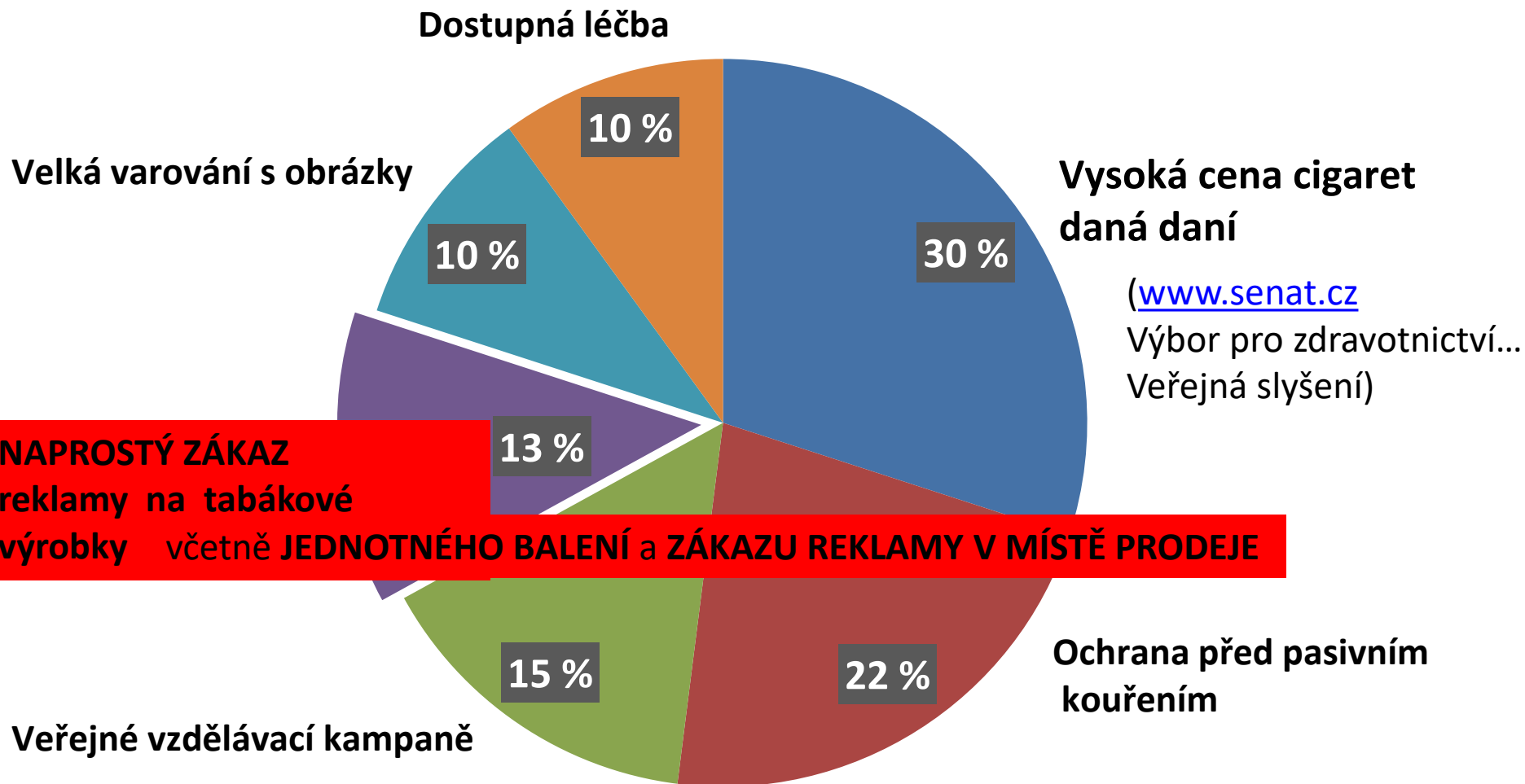
(ASH** & UK Centre for Tobacco Control
Studies, [2012 Budget submission to HM
Treasury and HMRC](#))

(Chaloupka et al. [Tobacco taxes as a
tobacco control strategy](#), Tobacco Control,
2012.)

**ASH - Action on Smoking and Health

PREVENCE - ZÁKONY

Podíl jednotlivých druhů preventivních opatření na kontrole tabáku

JEDNOTNÉ BALENÍ

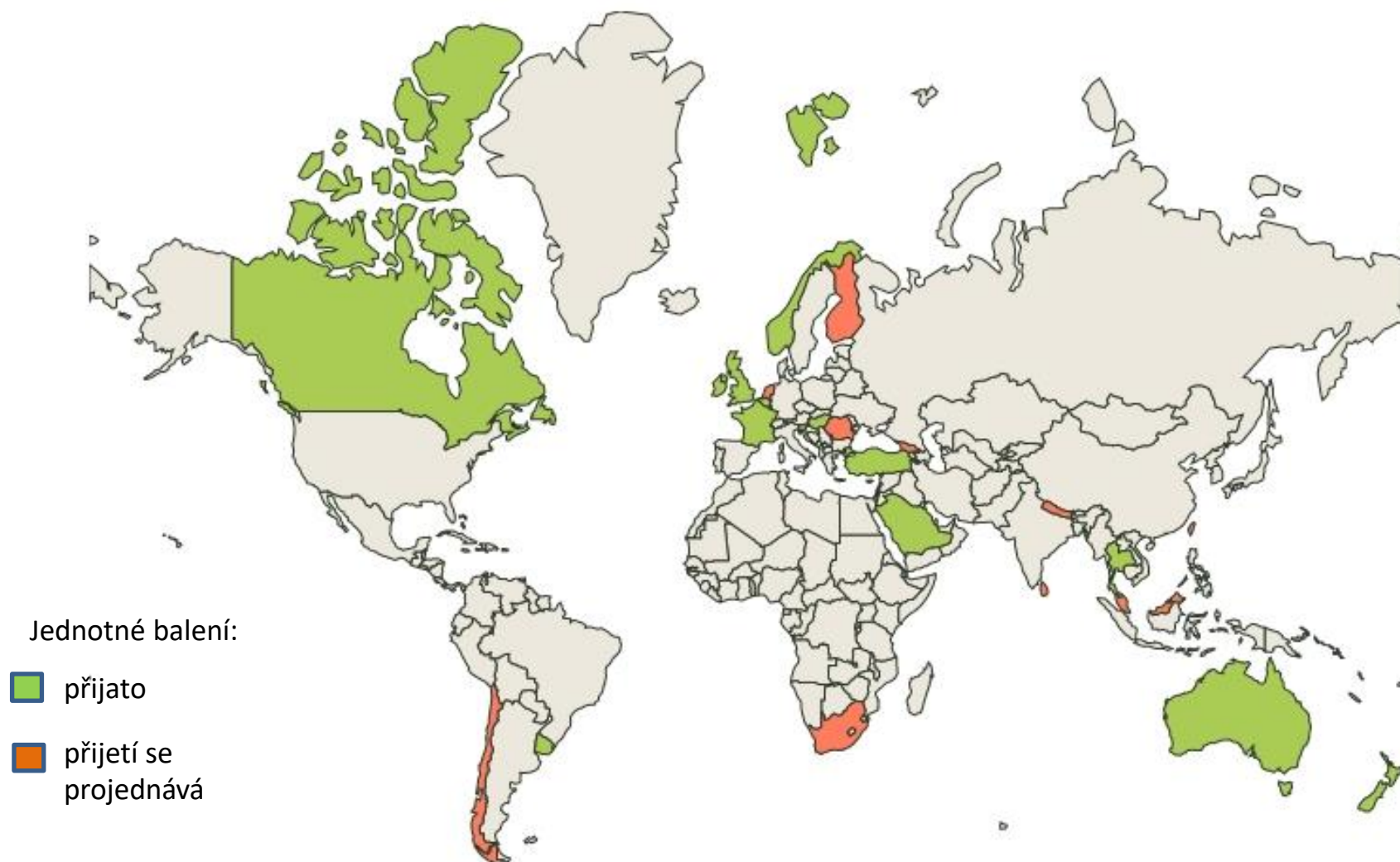

- ztráta propagační role, sociální viditelnosti
- tiskne výrobce (pro stát zdarma)

Směrnice o tabákových výrobcích 2014/40/EU

Evropský soudní dvůr 4.5.2016 zamítl žalobu tabákového průmyslu.

Rámcová úmluva o kontrole tabáku (Framework Convention on Tobacco Control, FCTC WHO)

ZÁKAZ REKLAMY - příklad UK

2004 - omezení reklamy v
místě prodeje s maximem
21x15 cm

2012 - nezákonné
zobrazovat tabákové
výrobky ve velkých

obchodech

2015 - i v malých

obchodech

5/2016 - jednotné balení

Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR:

- legální komodita, nelze bránit podnikatelům v propagaci
S ohledem na dopad případného zavedení zákazu reklamy
na tabákové výrobky v místě prodeje na podnikatelské
prostředí byla uvedená možnost zamítnuta jako nevhodná.

KONTROLA TABÁKU

- **APOLITICKÁ**
- WHO, [Tobacco industry interference with tobacco control](#), 2008:

„...tabákový průmysl využívá své ekonomické síly, lobby, marketinku a manipulaci s médii k

DISKREDITACI VĚDECKÉHO VÝZKUMU

a

DISTRIBUCI SVÉHO SMRTÍCÍHO PRODUKTU...”

Úspěchy tabákového průmyslu v ovlivňování Směrnice o tabákových výrobcích 2014/40/EU

- zpoždění o 3 roky
- oslabení 2 opatření: jednotné balení a zákaz reklamy v místě prodeje

(A. Carling, Tobacco directive diluted by Council, NewEurope, 21 June 2013)

- Rada ministrů - kompromisní dohoda,
Bulharsko, ČR, Polsko a Rumunsko
nesouhlasily

Technika třetí strany - taktika tabákového průmyslu

Nepřímé lobování:

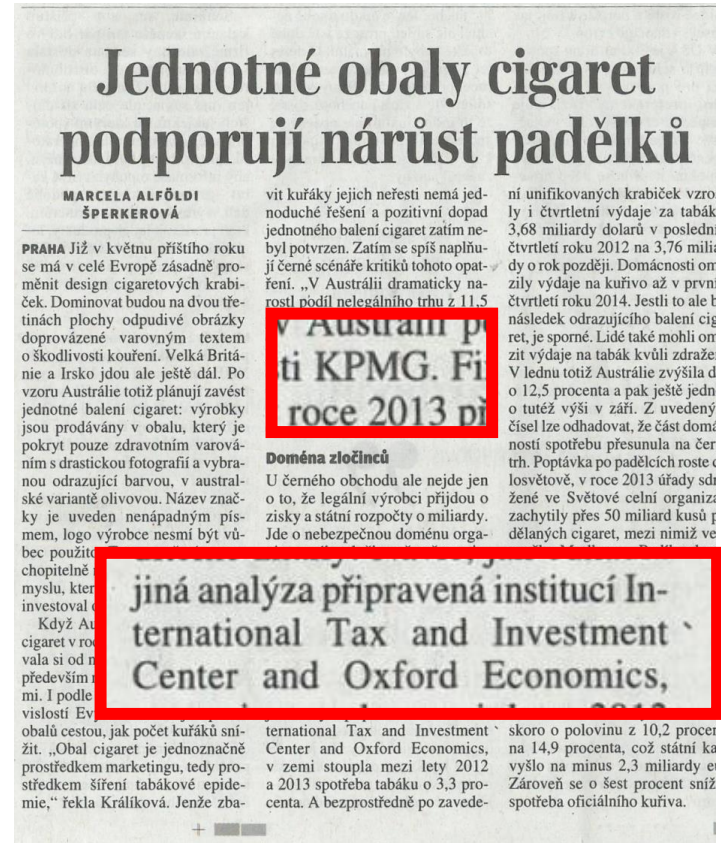
Think tanks (Institute of Economic Affairs) - svoboda, stát jako chůva, libertariánský argument

Front groups (např. skupina Forest proti zákazu kouření v interiérech, UK)

Skupiny lobby - přímé lobování

Astroturfing - předstírání lidového hnutí (např. Národní aliance kuřáků založená Philip Morris v UK v r. 1992)

Peeters et al. [The revision of the 2014 European tobacco products directive: an analysis of the tobacco industry's attempts to 'break the health silo'](#). Tobacco Control, 2015

Lidové noviny, 18.11.2015
(rok po revizi TPD*, rok před novelou zákona č.110/1997 MZe)

*TPD - Tobacco, Product Directive, Směrnice o tabákových výrobcích

Národní protidrogová centrála SKPV PČR varuje:
„Nakupováním padělaných cigaret, textilu či obuvi
podporujete financování organizovaného drogového zločinu.“

PHILIP MORRIS ČR

Iniciativa Philip Morris ČR a. s. společně s Národní protidrogovou centrálou SKPV PČR, TOP TANK s. r. o.; GECO, a. s.; Travel Free, s. r. o.; T.G., a. s.

NEPODPORUJTE ZLOČIN - NAKUPUJTE POUZE LEGÁLNÍ ZBOŽÍ U PROVĚŘENÝCH OBCHODNÍKŮ

Souhrnná zpráva o činnostech Europolu:
„Bylo zjištěno, že zabavené padělané cigarety obsahují
dokonce roztoče, vajíčka hmyzu, plísňe a exkrementy.“

EUROPOL, Europol Review: General report on Europol activities 2012 (online), 2013 (July 2014-05-25). Dostupné z: https://www.europol.europa.eu/sites/default/files/publications/europolreview2012_0.pdf

PHILIP MORRIS ČR

Iniciativa Philip Morris ČR a. s. společně s Národní protidrogovou centrálou SKPV PČR, TOP TANK s. r. o.; GECO, a. s.; Travel Free, s. r. o.; T.G., a. s.

NEPODPORUJTE ZLOČIN - NAKUPUJTE POUZE LEGÁLNÍ ZBOŽÍ U PROVĚŘENÝCH OBCHODNÍKŮ

JEDNOTNÉ BALENÍ

Mýty:

- porušuje práva duševního vlastnictví,
- mezinárodní obchodní dohody a
- zásady EU pro lepší regulaci.
- Nejsou důkazy, že bude fungovat,
- zvýší se pašování,
- bude to něco stát a
- kde se to zastaví?“

Fakta:

- WTO* - 6/2018 potvrdila právo Austrálie

*WTO - World Trade Organization (Světová obchodní organizace)

- ↓ atraktivitu tabákových výrobků, ↑ účinnosti zdravotních varování, ↓ falešného vnímání rizika (zavádějící balení tabáku)

V Praze 10. srpna 2019

Vážení,

dovoluji si Vás oslovit za Společnost léčby závislosti na tabáku a Pracovní skupinu pro prevenci a léčbu závislosti na tabáku České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně s žádostí o poskytnutí informací, kdy Ministerstvo zemědělství uvažuje o předložení návrhu na zavedení tzv. jednotného (generického) balení tabákových výrobků.

Z akčního plánu, na kterém pracuje Meziresortní pracovní skupina k problematice komplexní ochrany před škodami působenými tabákem (MPS KOTA) při Ministerstvu zdravotnictví, vyplývá, že:

je diskuse a monitoring vývoje

Jednotné balení tabákových výrobků

1

Kralikova Eva; Zvolská Kamila, MUDr. Ph.D.; Kostecká Lenka Mgr. <Lenka.Kostecka@mzcr.cz> + další (celkem 5) ✕

Vážená paní profesorko,

děkuji Vám za zaslání stanovisko Společnosti pro léčbu závislosti na tabáku ze dne 13. 8. 2019 týkající se jednotného balení tabákových výrobků s odkazem na široké spektrum literatury k tomuto tématu.

Způsob balení tabákových výrobků byl v září 2016 po dlouhé diskuzi zásadně upraven transpozicí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/40/EU („Směrnice“) do zákona č. 110/1997 Sb. novelou č. 180/2016 Sb. Tato novela přinesla významné změny v regulaci balení tabákových výrobků s cílem snížení atraktivity tabákových výrobků pro všechny věkové kategorie (potenciálních) kuřáků včetně mládeže, přičemž efekt těchto opatření nemůže být za tak krátké období řádně vyhodnocen.

Ministerstvo zemědělství si je plně vědomo možnosti členského státu zavést další požadavky platné pro všechny výrobky uvedené na trh v souvislosti s jednotnou úpravou balení tabákových výrobků podle článku 24 odst. 2 Směrnice.

Jednotné balení prozatím bylo zavedeno několika státy Evropské unie. Evropské komise vyhodnotí, v návaznosti na povinnost vyplývající ze Směrnice, pokrok při uplatňování tohoto opatření i dalších ustanovení Směrnice do 20. 5. 2021. V současné době nepovažujeme z faktických ani koncepčních důvodů za vhodné připravovat další změny této legislativy ještě před vyhodnocením

roly tabáku. Oddalování
obce předčasně v důsledku

o, Nový Zéland, Maďarsko,
Belgie), dalších 14 návrh
Rumunsko, Chile, Gruzie,

argument krátké doby účinnosti,
je, že po zavedení jednotného
kouření a trvale se snižuje
3.4. Jednotné balení také
ní, zvyšuje počet volání na

možňuje členským státům
4. 5. 2016 zamítnutím žaloby
WHO Framework Convention

Pokud jde o opatření, která povedou ke snížení prevalence kouření v české populaci, přikláníme se k názoru, že v současné době se jako účinnější jeví jiná proaktivní opatření, která gesčně nenáleží rezortu zemědělství. V současné době obaly tabákových výrobků považuje rezort zemědělství i řada odborníků z jiných oborů za obaly, které dostačujícím způsobem a dostatečně názorně od kouření (potenciální) uživatele odrazují.

Ministerstvo zemědělství situaci, po vyhodnocení závěrů zprávy Komise a s přihlédnutím k dostupným informacím, náležitě vyhodnotí.

S pozdravem

Alena Trísková

dy určen cílový rok, kdy
2040, Austrálie 2025, Skotsko
otného balení spolu s vysokou
nreklamy v místě prodeje a

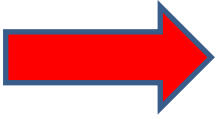
wely vyhlášky č. 261/2016 Sb.

Děkuji, v úctě

Prof. MUDr. Eva Králíková, CSc.

Společnost pro léčbu závislosti na tabáku a Pracovní skupina pro prevenci a léčbu závislosti na tabáku

ZÁVĚR

Mýty **ZABLOKOVAT A/NEBO ZPOZDIT ZAVÁDĚNÍ
JEDNOTNÉHO BALENÍ a ZÁKAZU REKLAMY V
MÍSTĚ PRODEJE**

- neznalost a obavy vlád z možných problémů

Ministerstvo zemědělství

- *Vyhláška č. 261/2016 Sb. - Vyhláška o tabákových výrobcích*

Ministerstvo průmyslu a obchodu

- *Zákon o regulaci reklamy - Zákon č. 40/1995 Sb.*

DĚKUJI ZA POZORNOST